

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:
 ar piesūtīšanu par: (sajemot eksped.) par:
 1 gadu Ls 22,—
 1/2 gadu 12,—
 3 mēn. 6,—
 1 mēn. 2,—
 Pie atkalpārdevējiem —,12
 bez piesūtīšanas (sajemot eksped.) par:
 1 gadu Ls 18,—
 1/2 gadu 10,—
 3 mēn. 5,—
 1 mēn. 1,70
 Par atsevišķu numuru —,10

Latvijas valdības
 iznāk katru dienu, izņemot

Rēdācija:
 Rīgā, pili № 2. Tel. № 20032
 Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
 svētdienas un svētkdienas

 Kantoris un ekspedīcija:
 Rīgā, pili № 1. Tel. № 20031
 Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:
 a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindīgām Ls 4,—
 par katru tālāku rindīgu —,15
 b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindīgu —,20
 c) no privātiem par katru viensl. rindīgu (par obligat. sludin.) —,25
 d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas —,80

№ 204 Otrdien, 13. septembrī 1927. g. Desmitais gads.

Obligatoriskie noteikumi par strādnieku registrāciju uz laukiem.
 Rikojums prefektiem, apriņķu priekšniekiem un dzelzceļu policijas priekšniekam.

Valdības rikojumi un pavēles.
Obligatoriskie noteikumi par strādnieku registrāciju uz laukiem.

Papildinot 1924. g. „Valdības Vēstneša” 34. numurā publicētos obligatoriskos noteikumus par iedzīvotāju pieprasīšanu un izrakstīšanu, uzlieku par pienākumu visiem darba devējiem un uzņēmējiem, kuri nodarbina strādniekus ārpus viņu pastāvīgām dzīves vietām uz ilgāku laiku, reģistrēt vietējā pagasta

valdē 10 dienu laikā visus mežu, lauksaimniecības, zemes un būvju darbu u. t. t. strādniekus un pēc strādnieku aiziešanas viņus izrakstīt.
 Rīgā, 1927. g. 9. septembrī. № 2161.
 Iekšlietu ministris M. Skujenieks.
 Administratīvā departamenta direktors Šlosbergs.

Rikojums prefektiem, apriņķu priekšniekiem un dzelzceļu policijas priekšniekam.

Pamatojoties uz „Valdības Vēstneša” 1927. g. 198. numurā publicēto obligatorisko noteikumu par trakumsērgas apkarošanu § 13, pilnvaroju prefektus, apriņķu priekšniekus un dzelzceļu policijas priekšnieku uzlikt administratīvus sodus

vainīgiem par trakumsērgas apkarošanas obligatorisko noteikumu pārkāpumiem līdz Ls 500. Sodītiem pasludināt, ka lēmumus par sodīšanu 3 nedēļu laikā, skaitot no lēmuma pasludināšanas dienas, var pārsūdzēt iekšlietu ministrijā.
 Rīgā, 1927. g. 9. septembrī. № 1846.
 Iekšlietu ministris M. Skujenieks.
 Administratīvā departamenta direktors Šlosbergs.

Valdības iestāžu paziņojumi.
Paziņojums.

Zemkopības ministrijas zemkopības departaments paziņo, ka zemkopības ministris ar š. g. 8. septembra lēmumu apstiprinājis zemju pārvaldes kultūrtehniskās nodaļas sastādīto un Lestenes-

Rumbu meliorācijas sabiedrības 1926. g. 25. aprīlī pieņemto Tukuma apr. Lestenes pagasta Kliģu un Jelgavas apriņķa Dobeles pagasta Rumbu muižu jaunsaimniecību, Vanagu, Zvejnieku un citu māju galveno novadgrāvju projektu, uzliekot līdz ar to visiem zemāki pievestā dalībnieku sarakstā uzrādītiem nekustamas mantas īpašniekiem vai viņu tiesību ņēmējiem par pienākumu piedalīties Lestenes-Rumbu meliorācijas sabiedrībā un augšminēto kopējo meliorācijas darbu izvešanā, kā arī izvesto darbu uzturēšanu kārtībā.
 Rīgā, 1927. g. 8. septembrī.
 Zemkopības departamenta direktors P. Grāvs.
 Kultūrtehniskās nodaļas vadītājs A. Kuzne.

Nekustamas mantas īpašnieku un viņu tiesību ņēmēju saraksts, kuriem pēc zemkopības ministra š. g. 8. septembra lēmuma jāpiedalās Lestenes-Rumbu muižu meliorācijas sabiedrībā un kopējos Kliģu un Rumbu muižu jaunsaimniecību, Vanagu Zvejnieku un citu māju galveno novadgrāvju rakšanas darbu izvešana un izvesto darbu uzturēšanu kārtībā.

No. Nr. pēc kārtas	Dalībnieku vārds un uzvārds	Dalībnieku īpašumu tiesību apzīmējums	Dalībniekam piederošo vai viņa lietošanā esošo māju nosaukums	Māju № №		Kādā pagastā atrodas māja un pie kādas agrākas muižas piederēja	Darbu izmaksa pēc projekta, no kuras aprēķina balsu skaitu	Piezīmes
				Pēc mērniecības plāniem	Pēc zemes grāmatu reģistriem			
1.	Fricis Jāņa d. Mieze	Īpašnieks	„Čejpuksti” (Ceipurti)	—	911	Lestenes pag., Lestenes muižas	380,51	Šī dalībnieku sarakstā uzrādītās darbu izmaksas summas uzskatāmas par pamatu dalībnieku maksājumu noteikšanai un normēšanai, kā pie darbu pārraudzības izvešanā, tā arī pie izvesto darbu uzturēšanas kārtībā, neņemot vērā darbu faktiski izmaksu, kura var būt mazāka vai lielāka.
2.	Žanno Friča d. Krigerts	„	„Vanagi”	—	909	„	594,83	
3.	Jānis Indriāna d. Blumbergs	„	„Kundziņ-Bērziņi”	—	863	„	516,53	
4.	Rūdolfs Auša d. Freimans	„	„Kundziņi-Freimani”	—	864	„	296,75	
5.	Annete Ferlanda m. Niberg	„	„Kundziņi-Priedes”	—	865	„	239,57	
6.	Roberts Auša d. Tramdachs	„	„Silgail-Tramdachi”	—	897	„	186,65	
7.	Lucija Eduarda m. Apaļais, dzim. Neidorfs un viņš Eduards Jāņa d. Apaļais	„	„Lejas-Maķika”	—	1080	Lestenes pag., Kliģu muižas	364,71	
8.	Pauls Friča d. Gulbe (Gulbis)	„	„Kalna-Maķika”	—	1079	„	232,13	
9.	Kārlis Jāņa d. Dumbers	„	„Lejas-Ruņģi”	—	1082	„	313,33	
10.	Jānis Frauča d. Senbergs	„	„Kalna-Ruņģi”	—	1081	„	405,37	
11.	Žanno Pauls Kārļa d. Rappiņš	„	„Zvejniek Rappiņi”	—	1085	„	366,48	
12.	Kristaps Eruesta d. Simansons	„	„Sūņi”	1F	7379	Dobeles pag., Rumbu muižas	33,49	
13.	Kārlis Jāņa d. Krūmiņš	„	„Krūmiņi”	3F	7400	„	14,42	
14.	Jānis Indriķa d. Rozovickis	„	„Bērziņi”	4F	7470	„	97,17	
15.	Zigirida Artura m. Krūger, dzim. Šulcs	„	„Ezeriņi”	1F	3684	Lestenes pag., Kliģu muižas	235,44	
16.	Arturs Vilhelms Johana d. Stameijers	„	„Mūrnieki”	4F	3682	„	71,60	
17.	Fricis Ģirta d. Dzeguze	„	„Pakalni”	7F, 7Fa	3705	„	195,19	
18.	Jānis Jāņa d. Vitols	„	„Velēnas”	10F, 10Fa	3703	„	76,32	
19.	Teodors Kristapa d. Lausis	„	„Lauši”	2F	3759	„	267,84	
20.	Pauline Jāņa m. Kronberg, dzim. Mucenieks	„	„Rožkalni”	5F, 5Fa	4494	„	60,65	
21.	Žanis Fridbergs	Neapstipr. mantin.	„Kliģi”	3F	—	„	117,52	
22.	Francis Kārļa d. Štāls	Īpašnieks	„Baloži”	8F	—	„	268,35	
23.	Ferlands Mieze	Neapstipr. mantin.	„Siliņi”	9F	—	„	81,79	
24.	Augusts Dāvida d. Frikmans	Īpašnieks	„Pastnieki”	50F	—	Lestenes pag., Lestenes muižas	154,04	
25.	Ansis Augusta d. Graudiņš	Mantin.	„Stīveri”	—	902	„	364,47	
26.	Trīna Graudiņ Johana Pēterja m. Tēraud-Štāl	—	Valsts fonda zeme	—	—	Lestenes pagastā	457,18	
Kopā							6392,33	

Zemkopības departamenta direktors P. Grāvs.
 Kultūrtehniskās nodaļas vadītājs A. Kuzne.

Valdības vietējo iestāžu rikojumi.

Paziņojums Tukuma pilsētas apbūves gabalu pieprasītājiem.

Izpiļdot centralās zemes ierīcības komitejas š. g. 31. augusta rikojumu № 16182, daru zināmu, ka centralā zemes ierīcības komiteja š. g. 13. oktobrī skatīs cauri Tukuma pilsētas valdes un apriņķa zemes ierīcības komitejas atzinumus un iebildumus pret tiem par šādu Tukuma pilsētas apbūves gabalu piešķiršanu —
 Fonda №№: 47, 83, 87, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300 daļa,

301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 312 un 328.

Visas ieinteresētās personas, kas vēlotas kaut ko paskaidrot, ja grib, var ierasties minētā dienā pulksten 9 rītā, centralās zemes ierīcības komitejā, Rīgā, Kalpaka bulv. № 6. — Paskaidrojums var dot vienīgi savā lietā, bet cita lietā tikai ar likumīgu pilnvaru.

Tukumā, 1927. g. 10. septembrī. № 1000.

Tukuma apr. zemes ierīcības komitejas priekšsēdētājs A. Friedrichsons.
 Darbveža vietā Roga.

Ārlietu ministris F. Cielens

pieņēma Ženevā pasaules preses pārstāvjus. Viņš uzsvēra, ka Latvija izvairās no jebkādam saistībām, kuras varētu ievēlēt lielvalstu konfliktos. Līdz ar to Latvija stingri noraida arī katru ārēju iejaukšanos viņas pašas politikā.

Par attiecību nokārtošanu ar Padomju Krieviju Cielens izteicās, ka neuzbrukšanas līguma principi pamatvilcienos galīgi nosprausti un par tiem panākta vienošanās. Latvija neuzņemas nekādus pienākumus, kas runātu pretim Tautu savienības principiem.

Par papildu konvenciju ar Padomju Krieviju, par kuru vēl notiek sarunas, ministrs paskaidroja, ka Latvija cenšas panākt šķirējtiesas līgumus sistēmas tālākizveidošanu Austrumeiropā, ar Baltijas Lokarnu kā gala mērķi. Beidzot Cielens aizrādīja, ka Baltijas valstis vēlas iegūt vietu Tautu savienības padomē un atbalsta Somijas kandidaturu.

Uz kāda žurnālista jautājumu, vai Latvija nebaudītos no lielnieciskās propagandas briesmām, ja tai būs normali tirdznieciskie un politiskie sakari ar Padomju Krieviju, Cielens atbildēja, ka Latvijā ar viņas tālu ejošo agrarreformu un socialo likumdošanu demokrātiskā

iekārta tādā mērā nostiprināta, ka lielnieciskās idejas nevar atrast auglīgu zemi.

Ziņojot par Cielena interviju „Voss. Ztg.” korespondents tam pievieno sekošu komentāru: „Baltijas valstu savstarpējiem sakariem jābūt jau diezgan tuviem, ja Latvijas ārlietu ministrs vakar savos paskaidrojumos jau pilnīgi oficiāli atbalsta Somijas kandidaturu uz vietu Tautu savienības padomē, lai visas Baltijas valstis būtu padomē reprezentētas.
 LTA.

Preses ekspertu konferences prezidenta beigu runa.

Mēs tagad savu darbu esam nobeiguši, un es priecājos, varu teikt, ka visi uz dienas kārtības stāvošie jautājumi tikuši noskaidroti. Varētu lietot šim gadījumam labi piemērotu latīņu izteicienu „finis coronat opus”. Tas ir jo vairāk iepriecinoši tādēļ, ka mums bija pilnīgi jāpa-

ļaujās uz šīs sapulces dalībnieku pretimnākšanu un labo gribu, jo man kā priekšsēdētājam nav nekādas citas varas, izņemot to, kāda priekšsēdētājam piemīt saskaņā ar dabas likumiem, kuŗu nodibinātājs bija straujais Žeņevas pilsonis Russo. Es esmu pārliecināts, ka viņa gars patiesi valdīs Tautu savienības pabalstos līdz visi viņa ideāli būs piepildījušies.

Tā bijusi pirma Tautas savienības t. s. neatkarīgā konference. Ar to es gribu teikt, ka visas iepriekšējās konferences sastādījās no valstu ierēdņiem vai no valdības ieceltām personām. Ši visādā ziņā pilnīgi neatkarīga konference. Ar gandarījumu es piebilstu, ka tā bija arī draudzīga un sirsnīga konference. Strādājot visi vienā lielā arādā, kuŗa uzdevums ir, sastādīt un publicēt ziņas, mūs saista vienības un biedru saites, kas mums dod apziņu, ka mēs piederam pie vienas saimes, neskatoties uz dažādu tautību un visām mūsu domstarpībām. Mēs esam pārrunājuši visus dienas kārtībā liktos jautājumus ar nolūku tos izvest dzīvē ar Tautu savienības starpniecību.

Konferences cēlonis, kā jūs visi atceraties, ir Čiles delegata Janec (Yanez) kga 1925. gada kongresam iesniegtais priekšlikums, apspriest kongresā jautājumu par dažādu valstu preses ekspertu konferences sasaukšanas vēlamību:

- 1) lai noskaidrotu līdzekļus, ar kādiem varētu nodrošināt ātrāku un lētāku preses ziņu izplatīšanu, tādā kārtā mazinot starptautisku konfliktu iespējamību.
- 2) lai apspriestu visus tehniskus jautājumus, kuŗu atrisināšana, pēc ekspertu domām, varētu novest pie sabiedriskās domas uzmierināšanas dažādās zemēs.

Kongresam darbojoties uz šīs rezolūcijas pamata, izdevās sapulcēt trīs sagatavošanas komitejas, kuŗās iegāja telegrafa aģenturu, preses biroju un žurnalistu organizāciju pārstāvji. Tādā kārtā iepriekšējai sagatavošanas konferencei deva pienācīgu formu.

Es domāju, ka konference man piekritīs, ja es saku, ka šis ir lielākais un iespaidīgākais no visiem līdzšim sasauktiem preses kongresiem. Te ir sapulcējušies 63 delegāti, 20 asesori un 35 eksperti no 38 valstīm, kuŗi reprezentē ne tikai valstis, kas ir Tautu savienības locekļi, jeb stāv ārpus tās, bet arī visas zemes daļas un preses pārstāvju kategorijas — laikrakstu īpašniekus, aģentūras, preses birosus un žurnālistus. Bez tam starp mums ir viens pārstāvis no starptautiskās kabeļu savienības un pārstāvji no Lielbritānijas, Francijas un Vācijas laikrakstu izplatīšanas sabiedrībām.

Es jau esmu teicis un savā atklāšanas runā pieminējis, ka šī ir pirmā Tautu savienības sasauktā neatkarīgā konference; gribu to šē no jauna uzsvērt, ka šī konference ir absolūti brīva un nekādā ziņā aprobežota. Lasot iepriekšējās debātes, Tautu savienības kongresā un padomē, mums jāatzīst, ka šīs politiskās autoritātes izrādījušas vislabāko gribu atturēties no jebkādas iejaušanās preses brīvībā, un šis princips visā pilnībā ievērots arī šīs konferences laikā.

Man gribētos teikt, un es esmu pārliecināts, ka arī jūs man piekritīsiet, ka šī konference ir norisinājusies gludi un ražīgi, pateicoties pirmām kārtām manū koleģu labai gribai, kuŗa man viscaur devusi pamudinājumu un pabalstu, bez kuŗas viss mūsu darbs būtu bijis veltīgs. Es lūdzu jūs laipni saņemt manu pateicību un atziņību. Bez tam es atļaujos jūsū vārdā izteikt mūsu visu sirsnīgo pateicību seram Erik Drumond'am un Tautu savienības sekretariatam par to rūpību un nopietnību, kuŗu viņi pielikuši pie konferences noorganizēšanas. Preses aģenturu, preses biroju un žurnālistu pārstāvju iepriekšējās apspriedes deva mums iespēju apstrādāt tādu plašu interešu lauku tik īsā laikā, un mūsu pienākums pateikties par to tiem mūsu līdzstrādniekiem, kuŗi veltījuši šim darbam tik daudz laika un spēka.

Galvenie apspriežamie un atrisināmie jautājumi bija satiksmes jautājums, ziņu izplatīšana un atvieglinājumi pie izplatīšanas, jeb citiem vārdiem — preses ziņu ievākšana, izsūtīšana un viņu publicēšana.

Varbūt mēs vislabāki ilustrēsim preses konferences mērķus, ja tos aplūkojam no žurnālista redzes stāvokļa, ievērojot tos soļus, kuŗi spējami, lai veicinātu un atvieglinātu ziņu ievākšanu un izplatīšanu. Ja aplūkosim jautājumu par autor-

tiesību aizsargāšanu priekš un pēc publicēšanas un, beidzot, jautājumu par preses ziņu iespējamo plašu publicēšanu.

Pirmais loceklis šini ķēdē ir konferences lēmums, paplašināt žurnālistu brīvību pie viņu pienākumu izpildīšanas. Zīmējoties uz materiāliem atvieglotiem, konference centusies nodrošināt viņu stāvokli, ierosinot starptautisku žurnālistu pasu ieviešanu, lai atvieglotu tiem robežu pāreju, nodrošinot viņiem zināmus atvieglotumus attiecībā uz pasu un vizu lietām, samazinot viņu ceļa izdevumus ar dzelzceļu un kuģu tarifa pazemināšanu žurnālistiem un atsvabinot viņus no divkārsiem nodokļiem. Zīmējoties uz žurnālistu profesionālo izglītību, konference cenšas darīt viņiem pietamus specialus kursus augstskolās, viņiem atvēlēt stipendijas un dot iespēju iepazīties ar pasauli, nodrošinot viņiem pienācīgu pabalstu.

Otrais loceklis konferences uzdevumu ķēdē ir satiksmes jautājums. Ziņas nevar tālāk sūtīt, ja telegrafa un telefona tarifi pārāk augsti. Tarifi gan jau pazemināti vairākas reizes un telegrafa un bezdrāistelegrafa konference droši vien, ja arī tikai pamazām, novedīs pie preses ziņu pārsūtīšanas izdevumu pazemināšanas. Šai konkurencei jānovēd pie svarīgiem rezultātiem tuvā nākotnē, kā tas jau noticis Atlantijas un Pacifika telegrafa linijā. Esmu dzirdējis, ka tuvākā nākotnē notiksot arī vispārīgā telefona tarifa pazemināšana preses sarunām.

Rezolūcijas aizrāda uz daudz iespējamiem līdzekļiem, lai uzlabotu un atvieglotu ziņu tālāksūtīšanu, noslēdzot, par piem., konvencijas zināmos apgabalos, piegriežot sevišķi vērtību Tālos Austrumos valdošām grūtībām, Eiropas telefona sistēmu uzlabošanai un panākot atļauju, ar zināmiem noteikumiem lietot kodus. Ierosināja arī jautājumu par korespondences palētināšanu caur vispārīgu tarifu un visādu maksājumu pazemināšanu, ieslēdzot arī tranzita tarifus. Pieņēma rezolūcijas attiecībā uz ziņu pārsūtīšanas paātrināšanu, nodibinot jaunas "pirmatņēju" un "steidzīgu" preses ziņu kategorijas.

Trešais ķēdes loceklis ir līdzekļi, kā aizsargāt preses ziņas priekš un pēc publikācijas no nelikumīgas piesavināšanas. Šo jautājumu apsprieda siltāk nekā jebkuŗu citu un mēs domājam, ka tas ir īsts žurnālistu triumfs, ka šai tik ārkārtīgi svarīgā jautājumā panāca vienbalsīgu vienošanos. Konference negrib nodibināt nekādu preses ziņu monopolu jeb kārtīgu informācijas avotu kontroli, bet gan grib aizsargāt no negodīgas konkurences tos lielos žurnālistikos uzņēmumus, kuŗi ar savu iniciatīvu un organizāciju nodod ziņas publikas rīcībā ar lieliem laika un darba' upuriem.

Ceturtais loceklis aptver gatavu ziņu izplatīšanu. Konference piekrita skaidram un sakarīgam ziņojumam ar priekšlikumiem, kas paplašinās pastāvošo laikrakstu pasta abonementa sistēmu un nodrošinās laikrakstu ātrāko un plašāko izplatīšanu starptautiskās robežās.

Beidzot, un varbūt kā apakšstrāva pie visu šo jautājumu apspriešanas, bija manā tendence atzīt savstarpējo atbildību starp presi un publiku. Tas attiecas ne tikvien uz augšā pievestiem jautājumiem, kas stāv sakarā ar ātru preses ziņu izplatīšanu, viņu aizsargāšanu pret negodīgu konkurenci, un ar piemērotiem atvieglotumiem žurnālistiem, bet arī uz vesulu rindu citu vairāk vispārīga rakstura rezolūcijām par to lomu un nozīmi, kuŗa piemīt preseī starptautiskos notikumos.

Es domāju, ka visi man piekritīs, ka šī konference lielā mērā, lai gan varbūt neapzinīgi, modinās preses viru sirspāziņu un atbildības sajūtu.

Un tagad par nākotni. Visas mūsu rezolūcijas ziņos un pārbaudīs Tautu savienības padomē, kuŗai tūliņ jāstājas pie viņu izvešanas dzīvē, liekot tās priekšā visām valstīm apstiprināšanai un pabalstīšanai. Šie ir praktiskās dzīves jautājumi, kas tieši interesē visu zemju laikrakstus un viņu neskaitāmos lasītājus, kas ir atkarīgi no pirmajiem, smejot informāciju un paskaidrojumus par tagadnes notikumiem un par iespējamībām un izredzēm nākotnē. Eiropas kontinentā visi satiksmes līdzekļi ir vai nu valdību rokās jeb atrodas zem viņu kontroles. Tamdēļ tikai ar attiecīgo valdību piekrišanu un Tautu savienības starpniecību izvedamas tādas reformas satiksmes sistēmā, kas atļauj paātrināt un paplašināt laikrakstu izplatīšanu vispārībai par labu.

Latvijas bankas nedēļas pārskats

uz 7. septembri 1927. g.

AKTIVĀ		PASIVĀ	
	Lat.		Lat.
Zelts lējumos un monetās kasē un pie ārzemju emisijas bankām . . .	23,680,958 18	Bankas naudas zīmes apgrozībā . . .	28,839,860 —
Ārzemju valūta . . .	39,680,624 13	Pamata kapitāls . . .	14,385,276 42
Sudraba nauda . . .	4,022,224 —	Rezerves kapitāls . . .	2,612,127 —
Valsts kases zīmes u. s. i. ka metāla nauda	9,733,266 03	Specialās rezerves . . .	2,500,000 —
Īsa termiņa vekseļi . . .	72,656,427 64	Noguldījumi . . .	12,622,949 40
Aizdevumi pret nodrošinājumiem . . .	55,001,401 18	Tekoši rēķini . . .	45,393,408 28
Citi aktīvi . . .	13,847,186 94	Valsts rēķini un depozīti . . .	97,405,341 42
	218,592,088 10	Citi pasīvi . . .	14,833,125 58
			218,592,088 0

Piezīme: uz 7. septembri 1927. g. Latvijas bankas naudas zīmes apgrozībā par **Lat** 28,839,860 —
kuŗas nodrošinātas:

- 1) ar tīru zeltu 2500 klg (divi tūkstoši pieci simti klg), kas pēc paritātes 1 klg = **Lat** 3444,44 nodrošina . . . 8,611,100 —
 - 2) ar \$ 2.400.000,— (divi miljoni četri simti tūkstoši dolāriem), kas pēc paritātes \$ 1,— = 1,5046 gr. tīra zelta = **Lat** 5,18262, nodrošina . . . 12,438,288 —
 - 3) ar £ 308,582,— (trīs simti astoņi tūkstoši astoņi simti astoņdesmit divām angļu mārciņām), kas pēc paritātes £ 1,— = 7,32238 gr. tīra zelta = **Lat** 7,790,472 —
- Lat** 28,839,860 —

Rīgā, 7. septembri 1927. g.

Padomes priekšsēdētāja v. i. J. Mieziš.
Galvenais direktors K. Vanags

13993

Sprīžot netik vien pēc daudzām rezolūcijām, bet jo vairāk pēc tā, ko es saprotu zem konferences gara, es jūtu, ka jūs gribētu, lai es ietu vēl tālāk. Tad atļaujiet man ar sirsnīgu piekrišanu pieminēt piezīmi, ko dzirdējam viesmīlīgā ģenerālsēkretara rīkotā banketā, un proti, ka Tautu savienība nesagaida un arī nevēlas, ka šī būtu beidzamā preses ekspertu konference Žeņevā. Es personīgi esmu pārliecināts, ka būtu ļoti un gudri darīts, ja padome pēc kādiem trim, visaugstākais ceturiem gadiem, no jauna sapulcētu šeit visas preses nozarēm, lai kopīgi apspriestu vienu otru pasaules presē svarīgu jautājumu. Līdz tam laikam, es ceļu, Tautu savienības sekretariats paliks sistematiskos sakaros ar visām tām dažādu zemju preses organizācijām, kas sapulcējušās šeit Žeņevā. Pasaules saimniecības organiskā attīstība nav iespējams spert soļus atpakaļ un, kā viens rakstnieks izteicies, „konzekvences nepielūdzamas”, tikpat kā viņas nenovēršamas. Šī ir pirmā preses konference un droši vien ne beidzamā.

Sabiedriskā doma ir suverēna vara cilvēces vēsturiskā gaitā. Mums preses vīriem, kuŗiem publika dāvā savu uzticību, ir smaga un pastāvīga atbildība pretim mūsu lasītājiem. Viss, ko es varu cerēt un vēlēties ir, ka šī konference būs padziļinājusi un pastiprinājusi mūsu apziņu, nevis šķiras apziņu, bet vispārīgu apziņu par to, ko mēs esam parādā cilvēcei, un ka mūsu pienākums, darbojoties līdzī pie cilvēces likteņa veidošanas, cik tālu tas mums iespējams, vadīt cilvēkus pie vienprātības un sadarbības vispārībai par labu.

Ārzemes.

Krievija un Rumanija.

Belgradē, 11. septembrī. „Politika” ziņo no Bukarestas avotiem, ka rumaņu delegācija Žeņevā esot ievadījusi sarunas ar Padomju valdības pārstāvjem par neuzbrūkšanas līguma noslēgšanu starp Rumaniju un SSSR. LTA.

Rīga.

Valsts Prezidenta ziedojums.

Āraišos 4. septembrī svinēja baznīcas 700 gadu pastāvēšanas jubileju. Svētkos piedalījās bīskaps un 7 mācītāji. Ari Valsts Prezidents, braucot uz Cēsim, iegriezās Āraišos. Pie baznīcas durvim vāca ziedojumu dīlonslimajai Popa jkdzei, kuŗas ārstēšanai, kā „Cēsu Avīzē” ziņo, Valsts Prezidents ziedojis 60 latu.

Māksla.

Kopējā latvju mākslinieku gleznu izstāde

sarikota Rīgas pilsētas mākslas muzejā, Valdemāra ielā, kuŗu atklāja svētdien. Izstādī sarīkojusi izglītības ministrija. Izstādē piedalījušies pa galvenai tiesai modernākie un progresīvākie mākslinieki.

Jauna oriģinālluga Nacionalajā teatrī.

Trešdien, 14. septembrī, Nacionalajā teatrī pirmoreizi J. Jansēvska komēdija „Precību viesulis”. Tas būs vispār populārā rakstnieka pirmais dramatisks darbs, kas parādās uz mūsu skatuves. Autors lieļu slavu ieguvis ar savu plašo romanu „Dzimtene”, kuŗā daudz

tēlu, noskaņu un parašu. Tas pats redzams arī jaunajā lugā. Tās saturu rakstnieks ņēmis no sava jaunā romāna „Bandava”, kuŗš vēl šogad nāks klajā. Autors nosaucis savu lugu par laikmeta un apvidus komēdiju. Tie īstēnībā arī ir skati no tautas dzīves. Tautas tipi un zīmīga tautas valoda ir šis lugas stiprā puse. Lugas sarežģījums grozās ap lauku precībām. Viss „precību viesulis” sacējas aiz niecīga iemesla: zīdam Iršim iegurības „dzeltenā sviesta”, viņš pastāda, ka bagātāis Silenīeks grib precēties, un sacēj kājās visus „precību viesuļus” — val visas pagasta plāpniecies un precību kārās jaunavas. Luga nodarbināts gandrīz vis sieviešu personāls. Lugas režija — A. Mierlaura rokās. Komēdijā lepitās arī attiecīgā laikmeta dejas un nicēnieku taktu dziesmas.

Nacionalā opera. Šovakar „Teika par Kitežu”, Emila Kuperā vadībā. Kā uz visām lielajām skatuvenām, kur šī opera uzvesta, arī pie mums pagājušā sezonā „Kiteža” guva ārkārtīgu panākumus. Galvenās lomās: Pērkone, Bērziņš, Vītiņš, Berzinskā, Muške, Niedra, Mīkelsons, Kārklis un c. — Rit „Maskuballe”. Maskuballe pieder populārāko Verdi operu ciklam, līdzīgi „Traviatai”, „Rigoletto”, „Aida”. Uzvesta pagājušā gadā pašas sezonas beigās. Šī opera daudziem vēl būs pilnīgs jaunums. Lomu sadalījums pa daļai jauns. Bez pagājušā gada izpildītājiem Kaktiņa, Vasiljeva, Kārklīņa, Neimāņa pirmo reizi savās lomās uzstāsies Lambert-Amelija, Berzinskā-Urlika, Gotthard-Bergkinde-Oskars. Dirģents Teodors Reiters. — Ceturtdien, 15. septembrī „Lakme”. — Piektdien, 16. septembrī, baleti „Arlekinade un Šopēniane”. — Sestdien, 17. septembrī „Hofmāņa stāsti”. — Svētdien, 18. septembrī, pulksten 2 dienā, t. tautas izrādē „M-me Butterfly”, pulksten 7.30 vakarā „Zīdiete”.

Nacionālais teātris. Otrdien, 13. septembrī, pulksten 7.30 vakarā, M. Lengieļa komēdija „Nakts serenade”. Šai izrādē Antonijas lomā vēl uzstāsies Lilija Štengel; drīzumā maksimālece tēlos jaunu lomu citā lugā. — Trešdien, 14. septembrī, pulksten 7.30 vakarā, pirmo reizi J. Jansēvska laikmeta un apvidus komēdija „Precību viesulis” ar deļām un dziedāšanu. Bijetes dabūjamas. Abonentiem 3. bijete.

Daiļes teātris. Otrdien, 13. septembrī, pulksten 7 vakarā, skolnieku izrādē Raiņa trāģedija „Mīlestība stiprāka par nāvi”. — Trešdien, 14. septembrī, pulksten 7.30 vakarā, par tautas izrādes cenām 4 cēlņu komēdija „Edenes dārzis”. — Ceturtdien, 15. septembrī, pulksten 7.30 vakarā, T. Bernara komēdija 3 cēlņos „Mazā kafejnīca”. — Piektdien, 16. septembrī, pulksten 7.30 vakarā „Mīlestība stiprāka par nāvi”. — Sestdien, 17. septembrī, pulksten 7.30 vakarā „Mazā kafejnīca”. — Svētdien, 18. septembrī, pulksten 2 dienā, par tautas izrādes cenām „Carja krustmāte”.

KURSI.

Rīgas bīrža, 1927. gada 13. septembrī.

Devīzes

1 Amerikas dollars	5,18—5,19
1 Anglijas mārciņa	25,17—25,23
100 Francijas franku	20,20—20,30
100 Belgas	71,85—72,55
100 Šveices franku	99,65—100,40
100 Italijas liru	28,00—28,40
100 Zviedrijas kronu	139,00—139,70
100 Norvēģijas kronu	136,72—137,45
100 Danijas kronu	138,45—139,15
100 Čehoslovāķijas kronu	15,25—15,55
100 Holandes guldeņu	207,25—208,30
100 Vācijas marku	122,90—123,80
100 Somijas marku	13,00—13,15
100 Igaunijas marku	1,37—1,39
100 Polijas zlotu	57,00—61,60
100 Lietavas lītū	50,85—51,70
1 SSSR červonecs	—

Dārgmetalli:

Zelts 1 kg	3425—3445
Sudrabs 1 kg	91—99

Vērtspapīri:

50% neatkarības aizgēdums . . .	98—100
40% Valsts aizgēdums prem. . .	98—100
60% Zemes bankas ķīlu zīmes . .	92—93
80% Hipoteku bankas ķīlu zīmes .	96—97

Rīgas bīržas, kotācijas komisijas priekšsēdētājs J. Skujevičs.

Zvērināts bīržas māķlers P. Rupners.

Redaktors: M. Ārons.

